

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno DCCCCX. ad annum MLXXIII.

Parisiis, 1644

Sessio II. Celebrata XIII. Kalendas Decembris. Item commemoratio Concilii Lemouicensis, quod aggregatum fuit in dedicatione basilicae Salvatoris Domini.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15625

sequuntur. Consilio autem inito episcopi semetipsos altrifecus monuerunt, vt, tarditate remota, craftino valde mane, quod illuxit sexta feria, ad Concilium iterato cogentur in vnum. Quod qualiter actum sit sequenti lectione paucis perstringendo referuabimus, postulantes Dominum vt vtilia quæ oculis ipsi vidimus, & auribus præsentibus audiuius, memoriæ nostræ suggerere ad literis mandandum dignetur Deus & Dominus noster Iesus Christus, cum quo est gloria Patri vna cum Spiritu sancto per immortalia sæcula sempiterna. Amen.

S E S S I O II.

Celebrata XIII. Kalendas Decembris.

Item commemoratio Concilii Lemouicensis, quod aggregatum fuit in dedicatione basilicæ Saluatoris Domini.

SECVNDO interea Concilii die, post anniuersariam dominicæ basilicæ solennitatem excursam, surgentes episcopi ad psallendum ante lucem, atque cum aurora lucis daret primum initium ipsi diei, altaris mysterium Domino persoluentes, valde mane, antequam clarius illucesceret, ad basilicam sanctæ sedis aggregati, congruenti & disposito ordine intrauerunt ad Concilium. Litaniam imposuit illis tribus diebus iam dictus dominus Azenerius venerabilis pater monasteriorum sancti Martini Masciacensis, sanctique Benedicti Floriacensis, qui vna cum antistite Bituricensi ad Concilium Lemouicense aduenerat. In quibus litaniiis beatum Martialem inter aliorum apostolorum nomina enuntiauit per singulos dies; nam hæc illi & suis antiqua inerat consuetudo, sicut ipse cunctis in Concilio publice prædicabat. Erat autem apprime liberalium artium peritus, qui dicebat valde fieri inconueniens, eum qui potestatem ligandi & soluendi a Redemptore cum aliis apostolis acceperat, inter eos sanctos qui non acceperant prædicari. Licet enim omnes episcopi potestatem habeant ligandi & soluendi, non tamen eam a Christo priuatim alii acceperunt, nisi tantummodo illi qui eum in carne beatis oculis viderunt, & secuti sunt, & ab eo ad prædicandum missi sunt; dicente Domino: *Sicut*

ANNO CHRISTI 1074. *misit me Pater, & ego mitto vos. Hoc cum dixisset, insufflauit, & dixit eis: Accipite Spiritum sanctum: quorum remisistis*

peccata, remittuntur eis: & quorum retinueritis retenta sunt. Porro cum orassent omnes in vnum, & ab archidiacono data esset congrua lectio, & deinde consequenti ordine ab eo qui verbum declamatorie iubentibus episcopis fecit, doctrina ex scripturis diuinis & de fide catholica promulgata esset, iterum inter episcopos sermo habitus est de veritate requirenda, & vsque ad mortem obseruanda, de fallacia notanda, & ad nihilum redigenda, de iustitia, de pace, de patrum statutis inuiolabiliter tenendis.

In primis itaque, antequam de aliquibus inter episcopos confabulatio fieret, extitit ex maioribus quidam qui archiepiscopo diceret: Quosdam, carissime pater, ex clericorum ordine in hac sede & in hac vrbe modo esse deprehendimus, qui non ratione sed leuitate vestris non obsequi parant verbis, quibus hesterno Concilio agitatum est de beato Martiale Aquitaniæ doctore, vt potius inter apostolos quam inter confessores pronuntiari ab omnibus recte debeat. Super qua re quidam adhuc velut nouitatis nacti occasionem murmurant in angulis.

Cui archiepiscopus ita respondit: Nullus nostrum ignorat hesterno coram omnibus rationabiliter esse diffinitum, quod beati Martialis legationis testimonium ab antiquis præoccupatum & testificatum sit: & quia sicut caput nostrum Romana sancta apostolica sedes comprobatur, ita nos eius membra hoc idem debemus suscipere & omni veneratione amplecti. Et quia qui potestatem ligandi atque soluendi proprie a Christo in terris in carne adhuc degente acceperunt, absque dubio apostoli sunt: & quia nemo contradicere vero potest, beatum Martialem a Christo in terris in carne adhuc degente potestatem ligandi & soluendi cum reliquis apostolis accepisse. Sancti etiam doctores & patres nostri antiqui columnæ ecclesiæ fortiores proclamant, omnes qui Dominum in carne viderunt, eumque postea prædicauerunt, fuisse apostolos appellatos. Et quis negauerit beatum patronum istum vidisse Dominum in carne, & eum postea prædicasse? Paulus quoque doctor gentium alios, exceptis vndecim, scribit esse apostolos, dicens: *Apparuit Domi-* ^{1. Cor. 15.}

nus undecim ; deinde apostolis omnibus ; hoc est septuaginta duobus, de quibus indubitanter vnum esse credimus bea-

Ioan. 6.

tum Martialem : nam & cum Dominus diceret : Nonne vos duodecim elegi ; numquid dixit : Nonne vos duodecim apostolos elegi ? Potius subauditur, discipulos, teste Ioanne euangelista, qui ait : Multi discipulorum eius abierunt retro,

Ibidem.

& iam non cum illo ambulabant. Dixit ergo Iesus ad duodecim, subauditur, discipulos : Nonne vos duodecim, subintelligitur, discipulos, elegi ? Et profecto constat multitudinem fuisse discipulorum Domini, illosque specialiter fuisse apostolos, quos ipse Dominus elegit, & misit ad prædicandum. Nonne electi ad prædicandum fuerunt illi, de quibus Lucas ait euangelista :

Luc. 10.

Designauit Dominus & alios septuagintaduos, & misit illos, dicens : Ite, ecce ego mitto vos sicut agnos inter lupos. Sed quia contendunt de beato Dionysio, & aliis patribus antiquis Galliarum, numquid Dionysius & Saturninus, genere gentiles, ab ipso Iesu, antequam in cælos ascenderent, acceperunt potestatem ligandi & soluendi cum his qui Dominum in carne viderunt & secuti sunt ? Numquid vsque hodie inueniuntur quia de nouitate causantur nomina Dionysii & Saturnini scripta vsquam per litanias inter apostolorum nomina ? Liquido constat vero quia per antiquissimos codices penes innumeros locos & gentes longinquas beatus Martialis vna cum aliis apostolis scriptus est. Apostolus ergo fit nobis, quia & erat antiquis. Quod denique de beatis Dionysio & Saturnino dixi, eodem modo dictum puta de Vrsino, de Austremonio, de Fronto genere Petracorico, de Iuliano Cenomanensi, genere Romano, & de aliis, qui apostolos viderunt in carne, vel videre potuerunt, qui tam a beato Petro quam a beato Clemente siue successoribus eius in Galliam post beatum Martialem prædicare missi sunt. Illi non specialiter a Christo, sed ab eis qui illos in episcopatus ordine consecrarunt, potestatem ligandi soluendique acceperunt, quemadmodum & ego ipsam potestatem non meo merito, sed gratia Dei, ab eo qui mihi gratiam tribuit episcopatus consecratore meo, presente videlicet domno Iordano, huius sanctæ sedis Lemouicensis pastore, accepi. Sed quid adhuc plura recapitulari opus sit, de quibus iam & ab antiquis patribus, & a

sancta Romana & apostolica sede, & nuper a Concilio Bituricensi, & hic hesternæ peritorum disputatione plenius ad ordinem perfectum definitum est. Nihil itaque iam aliud restat quam vt a nobis hic in conspectu Concilii publica damnentur excommunicatione, quicumque clerici de omnibus comprouincialibus nostris vltius post hoc Concilium repugnanti animo beatum Martialem, doctorem primum Aquitaniæ, in alio quam in apostolorum ordine & memoria enuntiauerint.

Et cum austero vultu metropolitanus ligamentum damnationis vellet ab ore proferre, sic dominus Iordanus locutus est ei, dicens: Petimus auctoritatem vestram, venerabilis pater, vt hodie hoc iudicium suspendatis a clericis huius sanctæ sedis. Adhuc enim, secundum dominicam vocem, corripiam eos hodie inter me & ipsos solos. Si me audierint, lucratus ero fratres meos, si autem non me audierint, adhibebo mecum adhuc vnum vel duos ex præsentibus coepiscopis fratribus nostris, vt in ore duorum vel trium testium stet omne verbum. Quod si eos non audierint, dicam ecclesiæ, publico præsentis Concilio, vt omnes audiant in testimonium. Si autem ecclesiam, hoc est sanctum præsens Concilium, non audierint, erunt mihi sicut ethnicus & publicanus, & tunc verbo vestræ auctoritatis ligate eos, tamquam non hominibus, sed Spiritui sancto inobedientes. Namque, vt ait Augustinus, Spiritus sanctus, qui quondam per apostolos loquebatur, nunc etiam per nos loqui dignatur, quotiens de diuinis differentes veritatem loquimur.

His verbis primatis credens archiepiscopus, Ergo, inquit, cetera quæ ad Concilium pertinent, Domino opem ferente, discutiantur.

Cumque de regulis ecclesiasticis diutius explicassent, ait dominus Iordanus: Bene placet vt Bituricensis Concilii capitula in promptu afferantur, si forte Lemouicensibus hæc ipsa tantummodo coaptentur, an aliter clero nostro placeant, siue alia opportune superadiiciantur. Non enim vna eademque lex omnibus ecclesiis siue populis siue ciuitatibus, siue gentibus, semper potest congruere, sed quædam pro qualitate locorum & gentis & animorum, quamuis diuerso tamen congruenti ordine, in consuetu-

ANNO
CHRISTI
1034

AN
CHR
1034

dinem deducuntur? Nihil quippe obest diuersa locorum consuetudo, si tamen ratione siue auctoritate fulciatur. Plus tamen ratio quam auctoritas præualere debet: nam gentiles pro maiorum suorum auctoritate, nulla tamen subnixi ratione, idola colunt. Quia quædam auctoritas sine ratione videtur esse: ratio vero per semetipsam auctoritatis dignitatem accommodat. Atque ideo multorum maiorum auctoritas sæpe in melius commutata, siue penitus neglecta est; quia minus ratione fulcitur. Grauis autem culpa est, si quis pro arbitrio humano auctoritatem, quæ rationis plena est, contemnere præsumit. Rationabilis itaque auctoritas, siue ratio cum auctoritate, & auctoritas cum ratione, semper vt sese dignam præbeat & excellat necesse est. Diuersarum igitur consuetudinum vsus & obseruantia per populos, per loca, nisi fidei, spei & caritati contraria sint, nihil officere Christianæ dignitati videtur; imo illa consuetudo semper ad religionem prodesse creditur quæ tum pro loco, tum pro tempore, pro necessitate, pro dignitate, pro ratione, pro auctoritate, vnanimi voluntate fratribus in vnum habitantibus bene complacere videtur. Quid enim? Numquid canonici monachos pro duodecim lectionibus, vel monachi canonicos pro nouem numero reprehendere possunt? Vtraque enim ratione & auctoritate firma sunt.

Ter quatuor pro quatuor mundi partibus sanctæ Trinitati subiectis, ter autem terni pro nouem angelorum ordinibus sanctæ Trinitati gloriam dantibus. Duodecim comprobauit ille vir spiritu omnium iustorum plenus sanctusque papa Gregorius, prius monachus, postea apostolicus, Nouem traditæ sunt a discipulo beati Petri Ignatio martyre, qui per nouenarium numerum lectiones & psalmos ab angelorū choris prolata audiuit in cælo: deinde a Nicæno Concilio, deinde ab ipso S. Gregorio hic numerus in psalmis & lectionibus atque responsoriis obseruatus est. Quid etiam orientalibus vel occidentalibus clericis vsus barbaram radendi vel non radendi officere ad religionem videtur? Isti enim Petrum apostolū auctorem huius consuetudinis habent: & cum auctoritate hanc tenent rationem, rationabile esse dicentes clericos a laicis, sicut in vita, ita in corporis habitu differre. Quocirca hic mos ad religionem no-

ANNO
CHRISTI
1034.

bis potius prodesse quam obesse perspicitur. Illi autem barbam non radendi morem eligunt, Paulum siue Iacobum fratrem Domini apostolos in auctoritatem sibi assumptes. Qui cum auctoribus rationem adiungunt: fieri quippe oportet rationabile obsequium nostrum, rationabile dicentes clericos sicut & laicos decorem in facie seruare virilem, iuxta dignitatem humanæ conditionis a Deo creatam, quæ solum virum barbam propter decorem habere voluit, & in vertice solummodo capitis clericatus signum præmonstrare. Aliam adiungunt sibi rationem, quia Dominus noster Nazareus & intonsus esse voluit, ferrum super caput eius non ascendit, coronam spineam dumtaxat in vertice dignatus est pati. Ad cuius instar clericorum corona in vertice ferro incidente figuratur, vt regnum & sacerdotium Christi etiam in clericorum capitibus rasura ipsa præmonstretur. Ita sicut super hac re nostra consuetudo auctoritatem simulque rationem & religionis habet augmentum, sic etiam penes Græcos illorum talis a nostra dissidens consuetudine consuetudo auctoritatem vna cum ratione & religionis continet fructum. Et hac in re neque illi nos, neque nos possumus reprehendere illos: sicut de fidelibus qui carnibus vescerantur, ait Apostolus: *Qui non manducat manducantem non spernat: & qui manducat non manducantem non iudicat. Qui enim manducat Domino manducat; & qui non manducat Domino non manducat.* Rom. 14. Qui porro auctoritatem obseruant cum ratione, recte possunt reprehendere illos qui sine ratione custodiunt auctoritatem: hi autem istos nullo modo. Qua de re qui beatum doctorem Aquitanix inter confessores proponunt, auctoritatem habentes maiorum sine ratione, dicentes sic proposuerunt, Qui ante nos fuerunt illi & illi, merito reprehenduntur ab his qui cum auctoritate rationem ostendunt; proponentes eum vna cum aliis apostolis & dicentes: Illi & illi antiqui patres apud illa authentica loca, & Romana apostolica sedes, illique peritissimi viri, eum proposuerunt in apostolorum ordine. Rationabile autem est, vt ille qui inter alios apostolos a Domino accepit virtutem prædicandi euangelium, potestatem ligandi & soluendi, scientiam omnium linguarum, & signaculum apostolatus habet Galliam, ideoque apostolus est, merito cum ipsis

apostolis proponatur, & memoria eius de gloria apostolatus semper confirmetur. Isti ergo illos, non illi istos super hac re arguere iuste poterunt. Hæc idcirco dixi, ne diuersorum diuersæ consuetudines & leges, si rationem habent, scandala generent. Obseruandum equidem nobis magnopere est ante omnia & super omnia, vti mandatum Dei, & non nostras traditiones, populo obseruandas tradamus: & nihil nisi scripturarum diuinarum auctoritate fultum statuamus agendum? nihilque de cordibus, nihil extra præceptum Domini & sanctorum patrum, quod ablit, constituere, docere vel iubere præsumamus. Quæ vero aliis trademus, primi nos ea ipsi faciamus, ne simus de illis super cathedram Moyfi sedentibus, super quibus Saluator ad turbas & ad discipulos suos ait: *Dicunt enim, & non faciunt.* & iterum: *Digito autem suo nolunt ea mouere.*

Math. 23.

His dictis conuersus archiepiscopus ad eum qui ad dexteram suam super aliam cathedram sedebat, sacris vestibus ornatum Azenerium abbatem, dixit ad eum: Rogamus, carissime, vt, sicut domnus Iordanus pontifex iubet, capitula Bituricensis Concilii, velut vosipse qui interfuitis audistis, huic sancto Concilio coram exponatis.

Tunc ipse enuntiare cœpit, dicens:

Præfatio
Concilii
Bituricensis.

Hæc sunt capitula, super quibus hoc tempore deprauata erat sancta Bituricensis mater ecclesia. Itaque patrum sequentes vestigia, statuerunt qui præsentibus ibi fuerunt episcopi, Aimo Bituricensis, Stephanus Aniciensis, Renco Aruernensis, Ragamundus Mimatenis, Æmilius Albiensis, Deusdedit Caturcensis, hæc seruanda ab ecclesiis sibi commissis.

CANONES CONCILII BITVRICENSIS IN CONCILIO LEMOVICENSI EXPOSITI.

I.

IN primis, vt per omnes suarum dioceseon ecclesias beati Martialis doctoris Aquitaniæ nomen & memoria non inter confessores, sicut inter nos negligenter a nonnullis fieri solitum erat, sed inter apostolos proponatur, sicut a Romana sede,
&